

ISSN 2082-8675

nr 18 (01/2014)

KWARTAŁ

magazyn SKN SPATIUM

Ewelina Spychała

Prognoza energii odnawialnej

w Europie – na przykładzie energii z biomasy

Energia odnawialna odgrywa bardzo dużą rolę we wspieraniu zrównoważonego rozwoju oraz działań na rzecz ochrony środowiska. Narzucone przez Unię Europejską wymogi sprawiają, że ciągle zwiększa się udział odnawialnych źródeł energii (OZE) w ogólnym zużyciu energii. Jest to bardzo pozytywne zjawisko, mając na uwadze ograniczone i wyczerpujące się konwencjonalne źródła energii. Biomasa stanowi trzecie, co do wielkości naturalne źródło energii na świecie. Uznawana jest również za najmniej kapitałochłonne, odnawialne źródło energii m.in. ze względu na jej samoistną produkcję, np. w puszcach, na łąkach czy w oceanach lub w zbiornikach wody słodkiej. Głównie są to pozostałości lub odpady. W latach 1990-2010 średnia wartość produkcji biomasy w Unii Europejskiej wynosiła blisko 66 tys. ton. W Polsce przeciętna roczna wielkość wyprodukowanej biomasy przypadająca na analizowane lata osiągnęła poziom 4 tys. ton. Wartość ta stanowiła 6% średniej produkcji bio-

masy wcałej UE. Natomiast średni udział biomasy w OŹE w badanym okresie w 27 krajach Unii Europejskiej wyniósł ponad 11%, a w Polsce około 5%.

Głównym celem pracy była analiza i prezentacja długookresowych tendencji dotyczących OŹE, ze szczególnym uwzględnieniem energii z biomasy, w latach 1990 – 2010 w Polsce i Unii Europejskiej (obejmującej 27 krajów). W części empirycznej pracy zastosowano miary statystyczne (średnia arytmetyczna, średniookresowe tempo zmian) oraz liniowe i potęgowe modele trendu, na podstawie których skonstruowano prognozy. Uzyskane wyniki analizy pozwoliły ocenić dynamikę i kierunki zmian wielkości energii odnawialnej na przestrzeni lat, a wartości prognoz wskazywały kierunki zmian i tendencję rozwojową badanych zjawisk do roku 2015. Tym samym uzyskano również odpowiedzi na podstawione w pracy pytania badawcze: czy poziom energochłonności w Polsce i Unii Europejskiej będzie spadał? Czy udział OŹE w energii ogółem w Polsce i Unii Europejskiej będzie wzrastał? Jakie są tendencje dotyczące produkcji biomasy w Polsce i Unii Europejskiej? Czy udział biomasy w OŹE jest istotny dla Polski i Unii Europejskiej? W pracy wykorzystano dane dotyczące: poziomu PKB, udziału OŹE w energii ogółem, energochłonności, produkcji biomasy oraz jej udziału w OŹE. Źródłem danych był Eurostat.

W latach 1990-2010 udział OŹE w produkcji energii ogółem w Polsce i UE wzrastał. Pozytywnym zjawiskiem był spadek energochłonności gospodarki polskiej oraz Unii Europejskiej. W analizowanym okresie, w całej Unii Europejskiej poziom energochłonności spadał z roku na rok średnio o 3,2%, a w Polsce odpowiednio o 3,3%. W przypadku udziału OŹE w UE nastąpił średnioroczny wzrost zjawiska o 4,8%, w Polsce odpowiednio o 9,5%. Co więcej, prognozy skonstruowane na podstawie modeli trendu wskazywały, że powyższe tendencje będą utrzymywać się do 2015 roku. W latach 1990 – 2010 wrosła również produkcja biomasy jak i jej udział w OŹE. W całej Unii Europejskiej ilość wytwarzanej biomasy wzrastała średnio z roku na rok o 4,8%. W Polsce natomiast odpowiednio o 7,3%. Poprawnie skonstruowane modele trendu potwierdziły teorie o rosnącym w latach 1990 -2010 poziomie produkcji jak i wzroście udziału biomasy w OŹE w Polsce i w UE. Dało to podstawy do prognozowania wielkości zjawiska do roku 2015. Zatem udział energii pozyskanej z biomasy w OŹE w Europie w 2015 osiągnie poziom 18%, a w Polsce 10,9%.

Podsumowując temat biomasy, w pracy zwrócono również uwagę na problemy związane z produkcją biomasy. Poruszono kwestię handlu zielonymi certyfikatami, jako źródła ogromnych dotacji z budżetu państwa. Wielkie koncerny energetyczne zaczęły pozyskiwać środki finansowe w zamian za zielone certyfikaty (przekroczenie tzw. zielonego minimum). Co spowodowało, iż biomasa stanowi główny cel produkcji (np. w drodze spalania pełnowartościowego drewna), a nie jej efekt uboczny. Zaistniała sytuacja, przeczy każdej definicji tego źródła energii odnawialnej.